

Biblioteca Moldovei Timișoara
S. DE 1973

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE. UNIȚI-VĂ!

VEAIC MOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

În pagina a 6-a :

**ZGOMOTUL,
acest
flagel
modern...**

DIN SUMAR:

- 24 000 de pagini pe un diapozitiv • Din peșteri pînă în stele • S-a găsit un înlocuitor de sînge? • Labirintul — un palat al morții • Pagina de umor,

UN „NORMAL“ EXCEPTIONAL

A fost o săptămână în care am înțeles parcă mai bine ca niciodată înainte și am prețuit mai mult ca oricând altădată semnificația cuvintului „normal“.

În condițiile neașteptat de grele ale unei ierni revenite brutal și întempestiv, din marile uzine, din fabrici, de la centralele electrice ni se anunța: „Activitate normală“. Știm, însă, cu toții prea bine de cită voință, de cită abnegație, de cită dăruire a fost nevoie pentru a asigura acest „normal“, cu atât mai mult cu cât în anul 1973, anul hotărâtor al actualului cincinal, „normal“ înseamnă îndeplinirea planului la nivelul prevederilor maxime, condiție absolut necesară pentru traducerea în viață a marelui angajament patriotic: cincinalul în patru ani și jumătate.

Pentru ca activitatea să fie normală, mii, zeci de mii de muncitori din Capitală au rămas la mașini și utilaje, înlocuind navetiștii imobilizați de nămeți în comunele lor; tehnicienii și inginerii din serviciile de concepție au părăsit birourile și, îmbrăcând halatele de lucru, au trecut la principalele mașini din sectoarele de prelucrare și la bancurile de montaj. Peste tot deveniseră „normale“ schimbările prelunghite. La laminare mulți oameni au lucrat cite 16 ore fără întrerupere. Și la fel a fost și la Ploiești sau Săvinești, în Dimbovița sau Iași, la Galați sau Bacău, peste tot unde neobișnuitele cantități de zăpadă abătută din țării riscă să creeze serioase greutăți. Cu o admirabilă vrednicie și prin bună organizare, cu un excepțional simț de răspundere pentru bunul mers al producției, dificultățile create de zăpezie abundente au fost repede biruite, asigurându-se un flux „nor-

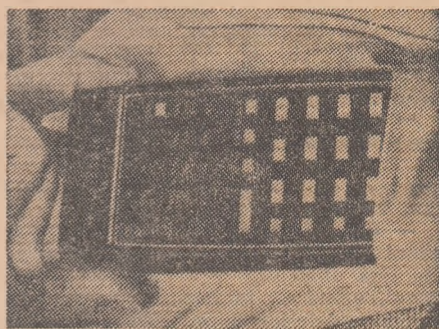
mal“ al muncii. Tărâniștea și toți ceilalți lucrători din agricultură au muncit nu rareori cu cel mai autentic eroism spre a pune la adăpost și a feri de urmările viscolului avutul obștesc al cooperativelor și al statului. Armata a adus o contribuție hotărâtoare la dezapezirea șoselelor și căilor ferate; elevii, studenții au muncit, alături de profesori, la descongestionarea arterelor de circulație urbane; lucrătorii din transporturi, din unitățile comerciale și de deservire, gospodine, pensionari au răspuns într-o impresionantă unanimitate la chemarea de a normaliza situația, dovedind o înaltă conștiință cetățenească. Așa se face că marți dimineața am putut citi în ziare, ușurați și bucuroși, că în toate județele afectate viața și-a reluat cursul pe care i-l cunoșteam înainte, că peste tot străzile și drumurile sînt deblocate, că gările, căile ferate și triajele sînt redat traficului cotidian, că drumurile de acces spre unitățile industriale, comerciale și spre fermele de animale sînt peste tot degajate, că fabricile, uzinele, centralele electrice duduie în ritmul viguros al cincinalului.

Acum, cînd totul este iar normal cu adevărat, să ne întoarcem o clipă cu gîndul la ceea ce a însemnat acel „normal“ de săptămîna trecută și vom înțelege poate și mai bine căldura cu care, anunțînd încetarea stării de necesitate, Comandamentul Central pentru înlăturarea urmărilor căderilor masive de zăpadă și ale viscolului a mulțumit tuturor celor care și-au făcut cu prisosință datoria, normal, fără emfază, cu conștiința faptului că o fac pentru ei, pentru familiile lor, pentru România noastră socialistă.

La decolare și aterizare el s-ar comporta ca un avion subsonic obișnuit. Primul model de avion asimetric a fost încercat în tunelul aerodinamic, iar în momentul de față se experimentează un model, de dimensiuni mai mari, la viteze apropiate de cele sonice.

cel mai mic computer existent are 255 de grame stop microsche ma sa este însă similară cu a ceea a unei mașini electronice de calcul de dimensiuni obișnuite și are 30 000 de tranzistoare stop

a fost inventată o varietate de sticlă pentru lentile de ochelari sensibilă la schimbarea intensității luminii stop la lumină puternică ea devine ușor fumurie dar își recapătă transparența la lumină mai slabă stop metamorfoza nu durează mai mult de cîteva minute stop o altă caracteristică a acestei sticle este că la temperaturi joase devine mai sensibilă la lumină stop

se experimentează hrănirea vitelor cu... ziare vechi stop maculatura este stropită cu apă și prefăcută într-un terci stop acesta este uscat și făcut granule care sînt apoi adăugate în proporție de 8 la 2 în melasa cu care sînt hrănite animalele stop

înspirîndu-se din lanțurile care se adaptează la roțile autombilelor în caz de polei o fabrică de încălțăminte a început să producă din oțel inoxidabil călîit lînțigoare pentru bocanci și pantofi stop ele sînt ușor de fixat pe talpa încălțămîntului și foarte sigure stop

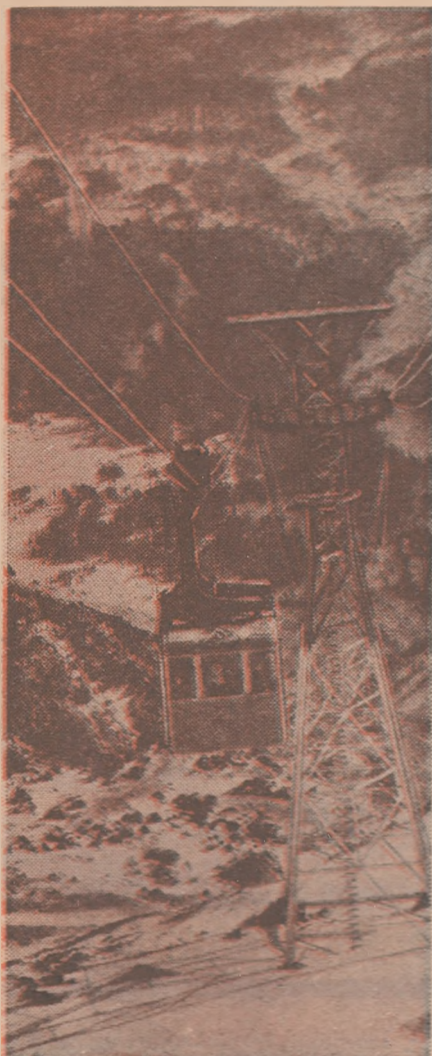
FORAJE

Sonde atomice

În vederea forajelor la foarte mari adîncimi (20—25 km), la care utilajele clasice nu pot face față, specialiștii sovietici au lansat ideea unei sonde fără tubulatură de titan, turlă sau chiar cablu de comunicare. Eliberată de orice tubulatură, ea s-ar putea deplasa astfel liberă, evita obstacolele și explora o zonă dată realizînd evoluții complicate, comparabile cu o acrobație subterană de înaltă clasă. De altfel, în acest caz obstacolele sînt mai mici decît la o sondă obișnuită. Se știe că temperatura care se produce în penetrație, la care se adaugă cea a subsolului, accelerează uzura trepanelor. Dar noul tip de trepan ar fi un model cu reacție care ar pătrunde mult mai ușor în sol, facilitînd combustia celor mai dure roci, în care pînă și sapele cu diamante „își rup dinții“.

Lăsînd în urma ei un tunel cu pereții vitrificați, noul tip de sondă ar înălțura sfîrșimăturile prin forța jeturilor de gaze, o adevărată „poștă pneumatică“ care ar permite geologilor să urmărească în permanentă compoziția straturilor de rocă. La epuizarea rezervelor de combustibil, o încărcătură de praf de pușcă ar expedia instalația la suprafață, ca un glonte care iese din țeava pistolului.

Cea mai promițătoare idee apare, însă, aceea a unei sonde atomice. Dotată cu un reactor nuclear, mașina ar „arde“ cele mai dure roci și ar putea explora împărăția lui Pluton luni de zile și chiar ani, expediind constant la suprafață informații. Sondajele la adîncimi de 25 de kilometri și chiar mai mult pot încă părea o ficțiune. Dar proiectele de centrale atomice sau de rachete cosmice n-au pîrîut, la vremea lor, la fel de fantastice?

Urcînd spre „Panorama veche“

TURISM

Cu telefericul la cota 4 100

Elbrus, cel mai înalt vîrf din Munții Caucaz, are două piscuri — unul la apus și celălalt la răsărit — de 5633 și, respectiv, 5821 m, și 144 km² de pante acoperite cu zăpadă veșnică. La aceste informații lapidare se va adăuga în curînd următorul amănunt: un funicular urcă pînă la 4100 m altitudine.

Prima parte a acestui funicular, care ajunge la stația numită „Panorama veche“, a fost pusă în funcțiune în anul 1969. În 6 minute o cabină confortabilă, pentru 32 de pasageri, asigură legătura între poalele muntelui și stația situată la 2950 m. Primăvara trecută au început lucrările la a doua parte a liniei de teleferic, a cărei țintă va fi stația „Mir“ la 3500 m altitudine. Întrerupte peste iarnă, lucrările

urmează să fie reluate în aprilie și, dacă vremea va fi îngăduitoare, se vor încheia la vară. După inaugurarea stației, în următoarele trei luni vor fi instalate schilifturi spre pantele cele mai bune. În fine, probabil la anul, funicularul își va continua ascensiunea pînă la 4100 m, unde, alături de „Cabană celor 11“, se va ridica stația terminus.

Lîngă scheletul de oțel al stației „Mir“ au iernat o macara autotractată și un excavator. Cum au ajuns ele acolo? Mai întîi a fost nevoie să li se croiască, de bine, de rău, un drum. Evident, acest lucru nu s-a putut face fără ca pe alocuri să fie aruncate în aer stîncile care barau calea. Apoi au fost solicitate tractoarele cu șenile A.T.T., care au nici mai mult, nici mai puțin de 430 CP și și-au dovedit forțele în Antarctica. Cu toate acestea, brațul excavatorului, care cîntărește 15 tone, a reclamat patru tractoare: unul în care a fost încărcat și trei care l-au remorcat pe cel din urmă.

Vara trecută, Igor Furdețki, directorul proiectului, care este și un pasionat schior alpin, l-a însoțit pe maestrul francez Léo Lacroix pînă la „Cabană celor 11“. Cei doi sportivi au coborît apoi pe schiuri pînă la „Panorama veche“. Lacroix a fost entuziasmat și a confirmat părerea pe care și-o formulase schiorii și alpinistii sovietici: în general pistele de pe Elbrus vor fi la nivelul celor mai bune piste din lume, iar cele de vară nu-și vor avea pereche.

AVIAȚIE

Supersonic și asimetric

Dacă acest avion ar fi vreodată construit, el ar avea fără îndoială cele mai neobișnuite caracteristici din toată istoria aparatelor de zbor. Inventatorul afirmă că aparatele supersonice n-ar trebui să semene cu păsările. „Nimeni — declară el — n-a văzut încă o pasăre care să zboare mai repede decît sunețul“.

Originalitatea invenției sale constă în faptul că aripa și ampenajul orizontal ale avionului vor fi rotative. Ceea ce nu înseamnă, însă, că ambele jumătăți ale aripii ar urma să fie deviate spre spate ca la avioanele de vînătoare supersonice. Ci toată aripa s-ar roti în așa fel încît ea să nu devină perpendiculară pe axul fuzelajului, ci diagonală, sub un unghi de 45 de grade. Această metamorfoză s-ar petrece în momentul cînd avionul s-ar apropia de viteza sunetului; la decolare și aterizare aripa ar avea poziție normală. Inventatorul afirmă că această schemă ar avea mari avantaje față de avioanele supersonice de construcție obișnuită. Șocul sonic ar dispărea aproape cu desăvîrșire, rezistența înaintare ar fi mult micșorată și, mai cu seamă, avionul ar putea avea motoare cu o putere de patru ori mai mică decît acum.

LABIRINTUL — UN PALAT AL MORȚII

După 72 de ani, adevărul despre palatul din Cnossos

O legendă antică spune că Zeus, stăpînul tunetelor, l-a trimis acolo pe Minos, fiul lui preferat, care a devenit cel dintîi rege al Cretei și creatorul Labirintului — fastuosul palat cu intrări întortocheate.

— Cum puteți să credeți în legende? l-au întrebat pesimiștii pe arheologul englez Arthur Evans, care a plecat acum 72 de ani în Creta ca să caute Labirintul.

— Complicatele arabescuri ale covorului mitologic sînt brodate cu un fir de lînă obișnuită — a răspuns arheologul, voind să înțeleagă prin asta că evenimentele legendare au la bază fapte reale.

Și, într-adevăr, la numai cîteva zile de la începerea săpăturilor, arheologul britanic a dat de legendarul Labirint. Era un palat imens cu scări largi, coloane, multe săli, coridoare ciudat întortocheate, un mare număr de ascunzători și fresce neprețuite care reînviau epoca cînd a fost construit.

Săpăturile au durat mai bine de un sfert de secol. Fiecare an dădea la iveală noi încăperi, culoare de legătură, curți interioare, dependințe. În felul acesta — din lutul cenușiu, din străfundurile întunecate ale mileniilor, din haosul temeliiilor și al resturilor de ziduri — au ieșit la iveală contururile clare ale unui palat-oras.

Săpăturile au durat mai bine de un sfert de secol. Fiecare an dădea la iveală noi încăperi, culoare de legătură, curți interioare, dependințe. În felul acesta — din lutul cenușiu, din străfundurile întunecate ale mileniilor, din haosul temeliiilor și al resturilor de ziduri — au ieșit la iveală contururile clare ale unui palat-oras.

Impresionați de fastul frescelor și podoabelor, de mulțimea amforelor și pocalilor, a vaselor mari și mici pentru libațiuni, Arthur Evans și colaboratorii lui s-au grăbit să descrie palatul din Cnossos ca un loc de permanente festinuri, cu spectacole date de actori și instrumentiști, poezi și cîntăreți. Pînă și pereții și coloanele mărturiseau strălucirea unui mare fast și a unor fabuloase bogății. Stăpînitorii lui se scaldau în belșug, vinul curgea gîrlă, curtenii primeau daruri scumpe. Capacitatea totală a vaselor pentru păstrat vinul din pivnițele palatului era — după calculele lui Evans — de circa 80 000 litri.

Era o civilizație veche, atît de veche, încît lui Homer i se părușe legendară. Cele dintîi mari construcții au început să fie ridicate în insulă încă în secolul XXII î.e.n. Descoperirile lui Evans au limpezit multe pagini de istorie antică, dar au ridicat și semne de întrebare.

Cnossos, un Pompei cretan?

Creta a fost o putere mare, înfloritoare. Dar la sfîrșitul mileniului II î.e.n. în insulă s-a petrecut o catastrofă misterioasă. Orașele au murit. Labirintul a început să se deterioreze. Care să fi fost însă cauza, căci nu s-au descoperit urme de războaie? Evans, descoperitorul, făcuse atît de mult pentru Creta, încît a dobîndit dreptul de a numi civilizația dispărută și redescoperită de el *minoică*, după numele regelui legendar. Nimeni n-a îndrăznit să polemizeze cu el. Nici chiar cei care își dădeau seama că arheologul englez se pripise cu unele concluzii. Strălucitele-i rapoarte despre săpături îi hipnotizau pe toți iubitorii civilizațiilor antice. Specialistul englez socotea că Labirintul fusese distrus de un cutremur. Această calamitate naturală a putut distruge eventual palatul, dar ce s-a întîmplat cu restul civilizației cretane? Timp de cîteva decenii istoricii au căutat mereu răspuns la această întrebare. Și numai recent, cînd unei expediții obișnuite i s-au alăturat specialiști din cîteva alte ramuri științifice, i s-a putut da în sfîrșit răspuns. Palatul din Cnossos a început să-și dezvăluie tainele dintr-un unghi absolut surprinzător.

Una din primele concluzii la care au ajuns mari experți în construcții este că palatul din Cnossos n-a fost distrus de un cataclism natural. Construcții au cercetat coloanele de granit și

calcar de la intrarea nordică a palatului. În cazul unor cutremure puternice, dalele de sub ele ar fi fost sigure deteriorate. Dar cînd s-au făcut cercetările, nici una din ele nu avea vreo fisură. Iar expertiza coloanelor din curțile interioare a arătat că ele s-au prăbușit de la sine, din cauză că timp de secole n-au fost îngrijite.

E adevărat, în insulă au avut loc cutremure. Dar nu ele au putut dărîma zidurile Labirintului. Apoi constructorii au declarat, unanim și categoric, că încăperile palatului n-au fost deloc somptuoase. Cele mai multe din ele n-au fost construite din materiale de bună calitate, încît e greu de crezut că au putut fi camere de locuit ale regilor. Era opinia unor specialiști care, înainte de a pleca în Creta, studiaseră construcțiile egiptenilor, asirienilor și

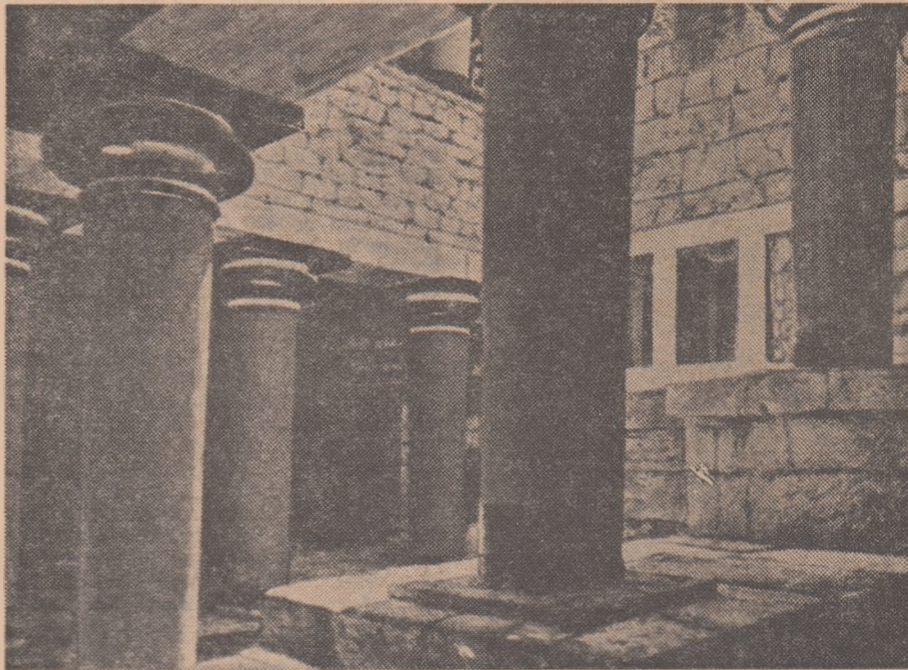
3—4 cm, cantitate absolut irelevantă pentru moartea unei întregi civilizații.

Apoi experții au propus cercetarea mai atentă a sălilor socotite drept fostele camere de locuit ale perechii regale. „Sînt hrube întunecoase, nu camere de locuit. Cine putea sta acolo în plină climă mediteraneană? Nu există circulație de aer, e prea puțină lumină“.

Așadar, geologii și constructorii își spusese cuvîntul. Acum era rîndul specialiștilor în istoria antică.

Unde sînt osemintele

Ce destinație au putut să aibă încăperile în care se afla numai un singur vas mare de lut? au început aceștia să se întrebă. Judecînd după mărimea

Sală cu coloane din Labirint

grecilor antici. Istoricii mai rămîneau încă în expectativă. Experții fuseseră invitați să analizeze cauzele concrete ale catastrofei, dar ei „dezgropau“ împrejurări complet noi și surprinzătoare. Colaboratorii lui Evans pomeniseră și despre un puternic incendiu care izbucnise acolo. Dovada acestuia era, după părerea lor, tencuiala de ipsos înnegrită. Dar analiza minuțioasă a unor fragmente de ipsos a arătat că nu era vorba de un incendiu, ci materialul utilizat de cretani conținea un amestec de substanțe bituminoase. Acestea apăreau în stratul de ghips ca niște vene, conferindu-i un aspect de marmură. Dacă bitumul e încălzit (lucru care se întîmplă inevitabil în cursul unui incendiu) el arde relativ repede, iar ghipsul se albește. În panourile de ipsos din Palatul din Cnossos, bitumul a rămas însă intact pînă în ziua de azi. Mai mult, probe de ipsos din Labirint au fost trimise în cele mai moderne laboratoare universitare, unde au fost studiate la microscop și supuse la analize spectrografice, dar nu s-au găsit urme de creștere a temperaturii peste 55°C. Așadar, nici vorbă de incendiu sau cutremur. Ce calamitate a prefăcut atunci palatul în ruine? Ce forță i-a năruit plafoanele? În ultimul timp se vorbea despre o puternică erupție vulcanică. Să fi fost, deci, Cnossos un Pompei cretan?

Se stabilise, într-adevăr, că în preajma declinului culturii minoice, într-o insulă din Marea Egee a erupt un vulcan. Dar stratul de cenusă din zona Labirintului nu ar fi putut fi de numai

lor, așa-numitele piphos-uri au trebuit aduse în încăperi înainte de terminarea construcției, intrucît n-ar fi putut trece prin ușile înguste cu praguri de ipsos. Foarte ciudat era apoi și modul de construire a depozitelor. Căci păstrarea de provizii alimentare în vase înalte, cu gîtul larg și în încăperi foarte strîmte, era total lipsită de sens. Și apoi, de ce pe vase erau picturi înfățișînd șerpi, securi și capete de boi — imagini care pot fi văzute și pe multe altare? În astfel de amfore puteau fi păstrate mai degrabă oseminte omenești. Într-adevăr, ele par niște urne similare cu cele descoperite la Micene și în insulele din Marea Egee, în care s-au găsit resturi de oseminte. În Labirint nu s-au găsit însă oase, totuși ici-colo resturi microscopice au fost depistate.

În plus, încă Evans găsisse în nișe, îndărătul unor ziduri de ipsos foarte suțiri, niște vase mici de lut cu o destinație necunoscută. Încît s-a cerut din nou părerea unor experți. După grosimea cioburilor, acești experți au conchis că ele nu rezultau din vase pentru păstrarea proviziilor alimentare, care ar fi trebuit lucrate dintr-un material mult mai gros și mult mai bine ars. Iar istoricii și-au amintit că mostre aproape similare de ceramică fină au fost găsite și în mormintele etrusce. În sfîrșit, în Labirint erau în genere prea multe altare și aproape nici un fel de confort, prea multe vase de rit și prea puține vase obișnuite, ca și obiecte foarte diverse. Dacă acestea din urmă erau daruri pentru regi, atunci de

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
i reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj r

ce printre ele se aflau coliere primitive alături de pocale scumpe? Și apoi putea fi, oare, întîmplător faptul că multe obiecte descoperite făceau parte din categoria celor care, conform credințelor vechilor greci, erau așezate în mormînt o dată cu mortul?

Plecînd de la comunitatea tradițiilor și concepțiilor religioase ale lumii antice din perioada respectivă, istoricii au mai ajuns, de asemenea, la o nouă concluzie și despre destinația picturii murale din Labirint. Frescele nu înfățișează oameni în haine și condiții de trai cotidiene. Oamenii nu sînt de fel vesel. În nici o frescă nu există vreun om zîmbind. Figurile lor sînt sumbre. În fine, pe zidurile Labirintului sînt pictați slujitori, nu tineri și tinere din aristocrație, cum se credea înainte. În multe cazuri, veșmintele lor au nuanțe albastre. Or, la greci albastrul era culoarea doliului.

Așadar, împotriva lui Evans, dar datorită lui, se ajunge acum la concluzia că timp de o mie de ani în Labirint n-au trăit regi minoici, ci au oficiat preoți. Labirintul era un uriaș templu pentru pomenirea morților, cu cripte interioare la parter și cu nenumărate altare și încăperi pentru slujbe la etaj. Celebra construcție era desigur un mare centru de cult al întregii insule, și nu un palat pentru distracții. Regii locuiau în clădiri mult mai modeste, făceau sport, cum se cuvenea unor greci, se îndeletniceau cu jocuri războinice și petreceau în curți interioare, mari și luminoase. Coridoarele întortocheate, nenumăratele dependințe, lipsa anfiladelor, atît de obișnuite pentru palate, și a sălilor mari, criptele cu duhoarea lor sufocantă, făceau Labirintul impropriu pentru asemenea îndeletniciri.

În felul acesta se explică și de ce Labirintul n-a fost niciodată înconjurat cu ziduri de cetate. El se afla la marginea orașului, cum se întîmpla în antichitate cu orice necropolă. E adevărat, nu era un cimitir obișnuit, iar slujbele funerare erau oficiate după un tipic atît de complicat cum arheologii nu mai întîlniseră pînă atunci. Oricum, legendarul rege Minos n-a putut locui în Labirint. Nu-i exclus ca el să-l fi vizitat, în schimb, în calitate de mare preot al Cretei. Dar mai sigur e că acolo oficiau preoții lui. Așadar, un palat al morților. După numărul de cioburi și de vase rămase intacte, în Labirint trebuie să fi fost înmormîntații mii și mii de oameni.

Unde sînt totuși osemintele? Ce s-a întîmplat cu ele? Cu aproximativ 1200 de ani î.e.n., vechiul ritual funebru s-a schimbat. Cretanii au încetat să mai mumifice morții și au început să-i ardă pe rug. Treptat, Labirintul din Cnossos a încetat să mai fie un centru de cult și a fost lăsat în părăsire. Sarcophagele și urnele au început să fie, desigur, jefuite nemilos. Plafoanele se dărîmau, coloanele de lemn putrezeau.

Creta a avut o metodă proprie de mumificare, deosebită de cea a egiptenilor. Mumiile uscate și chircite erau virite în sarcophage mici confecționate din lut ars. Dacă în primele zile ale săpăturilor, colegii lui Evans ar fi fost mai atenți, ei ar fi găsit resturi de mumii. Dar oxigenul care a pătruns imediat în Labirintul degajat de pămînt a transformat, într-o clipă, aceste resturi în pulbere fină. În afară de asta, multe mumii au fost distruse încă în antichitate, cînd hoții le scoteau din sarcophage spre a jefui podoabele de aur și alte obiecte de preț pe care ruiele le dădeau răposaiilor pentru drumul fără întoarcere.

Mai rămîne să ne întrebăm: toate acestea sînt o ipoteză sau constituie de pe acum un adevăr? Nu încapă îndoială: sînt încă o ipoteză, dar și o descoperire!

G. Malinicev

**IN PREAJMA FESTIVALULUI
DRAMATURGIEI ROMANEȘTI**

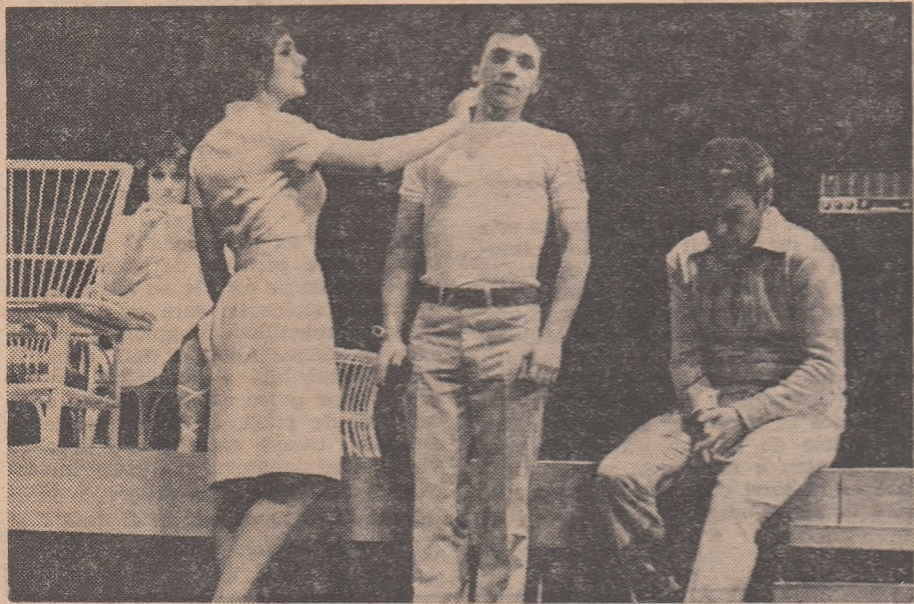
**De la „Jocul de-a vacanța”
la „Opinia publică”**

Pină la inaugurarea Festivalului dramaturgiei românești pe scenele teatrelor din Uniunea Sovietică, mai sînt cîteva zile. De la 28 martie, teatre din Moscova și Leningrad, Riga sau Tbilisi, Dușambe sau Așhabad, Krasno-iarsk sau Cerkasî și din multe alte orașe ale Uniunii Sovietice vor prezenta piese de Mihail Sebastian, Gh.

un fenomen profund original, este un dramaturg de sine stătător. El a creat o lume nouă de idei și imagini, are o manieră proprie de a scrie.

— Ce v-a atras cel mai mult în piesa lui Sebastian și v-a îndemnat s-o puneți în scenă?

— Sebastian împarte oamenii în „prozatori” și „poeți”. Preferințele

Scenă din spectacolul „Jocul de-a vacanța”, cu madam Vintilă (A. Guncenko), Corina (V. Maleavina), Jeff (V. Ivanov) și Valeriu (V. Șalevici)

Ciprian, Aurel Baranga, Horia Lovinescu.

O primă inițiativă în acest domeniu, cu cîteva luni înainte de deschiderea festivalului, a avut-o, în noiembrie anul trecut, teatrul „Vahtangov” din Moscova, care a prezentat pentru prima oară în U.R.S.S. „Jocul de-a vacanța” de Mihail Sebastian. Ne-am adresat regizorului Leonid Viktorovici Varpahovski care a pus în scenă acest spectacol cu rugămîntea de a ne împărtăși cîteva din impresiile sale.

Leonid Viktorovici Varpahovski este un bun cunoscător al teatrului lui M. Sebastian, pe care-l apreciază foarte mult.

— Cînd în anii '50 a fost publicată, în revista „Teatr”, piesa „Steaua fără nume”, am avut o adevărată revelație. Mi-am dat seama imediat că aveam de-a face cu un talent strălucitor și absolut original... Asemenea teatrului lui Molière, Ostrovski și Caragiale, se mai nascuse un teatru profund personal, de surprinzătoare originalitate, teatrul lui Sebastian.

— Credeți că teatrul lui M. Sebastian are afinități cu teatrul lui Cehov?

— Mulți specialiști o afirmă. Și, într-o anumită măsură, au dreptate, căci în artă nimic nu se naște pe loc. Și în teatrul lui Sebastian regăsim înclinația către dialogul cu subtext, caracteristică pentru Cehov, lirism, poezie subtilă. Dar, bineînțeles, Sebastian este

sale sînt evident de partea poezilor, a visătorilor. Dar poezia nu poate trăi ruptă de viața reală... Cînd în realitatea imaginată pătrunde viața, Ștefan este invins.

Sebastian spune: „Fiți visători, fanteziști, poeți, dar trăiți pe pămîntul nostru păcătos și nu în vise”. Acest lucru am încercat să-l demonstrăm și în spectacolul nostru.

La binecunoscutul teatru moscovit de pe strada Malaia Bronnaia se lucrează la apropiata premieră a piesei lui Aurel Baranga, „Opinia publică”. O pune în scenă Alexandr Leonidovici Dunaev, regizor principal al teatrului.

— Știu că această piesă se joacă de cîteva ani cu succes în România, ne-a spus Alexandr Leonidovici. Eu personal am văzut un spectacol cu această piesă și în Polonia. Știu, de asemenea, că în România numele lui Aurel Baranga este sinonim cu piese de succes, comedii de succes. După părerea mea, piesa „Opinia publică” este o comedie de succes în care, discutînd liber cu spectatorii, apelînd la o construcție dramatică plină de fantezie, autorul condamnă făcîrnicia, atitudinea formală față de muncă, față de viață.

— Ce apreciați mai mult în această piesă?

— Mie personal, ca om de teatru, mi-a plăcut foarte mult finalul piesei, pentru că autorul nu ne impune nici un fel de soluție, lăsînd spectatorului libertatea de a alege între trei soluții posibile ale conflictului. Astfel piesa incită la meditație și tocmai acest lucru am vrut să-l exprimăm și noi în spectacolul pe care-l realizăm.

— Aoleu, am uitat deschis robinetul...
Desen de V. Baiko

— Ați făcut o documentare specială în vederea punerii în scenă a acestei piese?

— Și da și nu. Am fost anul acesta la București și țin să spun că am fost cucerit de jocul actorilor români, de talentul cu care știu să întreprindă de la începutul și pînă la sfîrșitul spectacolului o atmosferă de comunicare cu spectatorul.

În timpul cit am lucrat la piesă, am ascultat muzică românească, dansuri, cîntece românești și am meditat mult la sensul și semnificația piesei. Ceea ce e cel mai important.

Tatiana Nicolescu

TEATRU

Fiul cel mare

La teatrul „Maria Ermolova” din Moscova a avut loc premiera piesei „Fiul cel mare” de A. Vampilov. O piesă a cărei acțiune este concentrată la maximum: se desfășoară în mai puțin de douăzeci și patru de ore. Totul pornește de la o situație de vodevil: impostura studentului Busighin, care se dă drept fiul stăpînului casei unde a nimerit din întîmplare. Este crezut. Chiar și „tatăl”, Sarafanov, îl crede, bucuros peste măsură de această întîlnire neașteptată. Situațiile comice curg în cascadă, învăluite într-o atmosferă de căldură umană creată de interpreți, de viziunea regizorală a lui G. Kosiukov, de muzica lui I. Saulski. În ambianța scenică realizată de M. Kartășov se deschid perspective de odăi, scări, curți în care trăiesc și se întînesc oameni: Sarafanov cu fiica și fiul, o femeie singură, doi amici care au pierdut ultimul tren și s-au adăpostit acolo.

Amicii nu seamănă deloc între dinșii: Busighin (V. Pavlov) este taciturn, zimbește vinovat, incurcătura în care a intrat îl apasă, ar vrea să divulge minciuna, dar cum, ca să nu pricinuiască durere? Busighin nu și-a cunoscut tatăl și simte deodată cîtă nevoie are omul întîlnit întîmplător de sprijinul, de compasiunea lui. De altfel și în sufletul tinărului se nasc sentimente filiale, neștiute pînă atunci. Străin, el se dovedește mai aproape de Sarafanov decît propriii lui copii. Prietenul lui Busighin, Semion (V. Vasiliiev), mereu cu o glumă și un cîntec pe buze, trece prin viață nepăsător și inconștient de faptele lui. El e cel care, glumind, îl dă pe Busighin drept fiul cel mare, apoi proporțiile incurcăturii îl sperie și ar vrea să fugă din casă. Nu poate și atunci lașitatea și nimiciția i se demască: el dezvăluie, rău-tăcios și batjocoritor, adevărul.

Este clipa cea mai amară din existența ștersă a lui Sarafanov. Muzicant ratat, cîntă de mult pe la baluri și înmormîntări, ascunzîndu-și grijuliu condiția umilitoare. De fapt copiilor, monstruos de egoiști, nici nu le pasă de tatăl lor, în sufletul căruia întîlnirea cu Busighin rețrezește speranțe, tandreți uitate. Urmează o pauză lungă, comedia capătă neașteptate accente dramatice. Busighin nu va mai putea pleca definitiv din această casă: există în viață legături spirituale indestructibile, mai puternice decît înrudirea de sînge.

N. Putințev

CINEMA

Tinerii — din nou dar altfel

Am mai văzut acum cîteva ani bunișori un film „Tinerii”. Făcea ravagii printre spectatori — tineri, bineînțeles, dar și de alte vîrste. Toată lumea ridea, cînta și dansa în ritmurile lui. Nu se petrecea mai nimic în film, eroii „n-aveau probleme”, însă ce-i al lor e al lor, cîntau frumos. Mal ales Clif Richard. De altfel, atît ne-a rămas de la „Tinerii” aceia — Clif Richard, pe atunci la începutul carierei sale de mic prinț al microfonului și vreo două melodii frumoase. Ceea ce nu-i puțin pentru un film muzical, care își propunea exact asta: să lanseze un interpret și cîteva șlagăre. Iar dacă ne amintim cum a fost aplaudat Clif Richard la Brașov de cum a început faimosul „Only one” (deși între „Tinerii” și Cerbul de aur se așternuseră

ceva ani) trebuie să recunoaștem că filmul și-a atins scopul.

Și iată-ne din nou față în față cu niște „Tinerii”, aduși pe ecran prin strădania scenaristului A. Cervinski, a regizorului N. Moskalenko, a actorilor Evgheni Kindinov, Liubov Nefedova, Vadim Tihonov, toți, firește, tineri. Și cu „participarea extraordinară” a Tatiane Peltzer, a Aliei Larionova, a Nonei Mordiuкова.

Acești tineri „au probleme”, trecerea lor pe dinaintea spectatorilor este nu numai o invitație la amuzament, ci și la meditație. Sînt mai maturi și foarte independenți, vor să fie făurarii exclusivi ai fericirii lor, să pornească de la zero. Resping orgolios ajutorul părinților, aceștia se împotrivesc și nu prea; nu se împotrivesc cei ai băiatului, oameni simpli, care au străbătut la rîndul lor același drum, se împotrivesc cei ai fetei — e și firesc, chiar dacă au făcut cîndva și ei la fel, aproape că au uitat; ei au tras un loz norocos în viață și fermecătoarea doamnă general, mai ales, are alte planuri pentru unicul lor copil. Între un ginere care abia și-a terminat liceul și armata și unul pe care îl așteaptă o strălucită carieră științifică, îl preferă pe acesta din urmă. Mai ales că are calități care o pot atrage și pe fată — tinăr, frumos, deștept, elegant, spiritual, bun dansator, ce mai vrea? Nimic, fata îl vrea pe celălalt, care poate că nu întruștează chiar toate însușirile enumerate mai sus, dar în schimb o are pe aceea — fără preț — că știe ce vrea, că este un bărbat adevărat, în bunul sens tradițional, pe care egalitatea femeilor nu-l face să se simtă absolut de grija și răspunderea pentru femeia lui, pentru fericirea ei. De altfel, împotrivirea doamnei general nu are nimic antipatic și nimic absurd, poate că își dă și ea seama că un asemenea bărbat, chiar

Evgheni Kindinov, care știe ce vrea

dacă nu e celebru, nu se găsește pe toate drumurile; sau poate că este doar o mamă modernă și înțeleaptă, care înțelege că nu poate să-i impună fiicei rețeta ei de fericire.

Și, peste toate, filmul este o laudă a acelei minunate vîrste din vîrstele omului cînd încă poți judeca cu inima, cînd viața încă nu a devenit pedagogul care cumînțește.

Iulia Scutaru

REFLECTOR

Regizorul american Sam Peckinpah, autorul neuitatei „Balade a lui Cable Hogue”, pregătește un nou western. Filmul se va numi „Pat Garrett și Billy Copilul” și-l va avea ca protagonist tot pe Jason Robards, înconjurat de James Coburn și Katy Jurado.

Pentru filmul „Acțiunea Bororo” regizorul cehoslovac Otar Fuka s-a inspirat din povestirea „Expediția Elaun” a lui Miroslav Hanus. Va fi un film de utopie sau de anticipație?

După „Nora” (interprete principale Jane Fonda și Delphine Seyrig), Joseph Losey va ecraniza „În căutarea timpului pierdut”.

Eroii noului film al lui Mark Donskoi, „Romanticii”, sînt neuitații romantici ai anului 1941.

arta
la arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
ta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta

INFORMATICA

24000 de pagini
pe un diapozitiv

Pentru cei mai mulți dintre noi, microfilmul evocă îndeosebi un mijloc de a micșora documentele, pentru ca ele să nu mai reclame atita spațiu de depozitare. De altfel, el a și fost creat în acest scop, și anume în timpul asediului Parisului de către armata germană în 1870. La început, telegramele păraseau capitala franceză la bordul baloanelor: peste 60 de aerostate au transportat aproape 10 tone de corespondență. Operația inversă nu mai era însă posibilă, căci prea adesea baloanele nu aterizau la destinație. Căutând

de eficiente de căutare și consultare a materialelor, care merg astăzi pînă la folosirea ordinatului pentru prima operație și a televizorului pentru cea de a doua. Cel mai rapid sistem găsește în 15 secunde o informație într-un milion de pagini, după care, în alte 30 de secunde, o fotocopiază sau o proiectează pe ecranul unui televizor. „Colaborarea” microfilmului cu ordinatorul asigură și o posibilitate de imprimare superioară mașinilor clasice, căci evită torențele de hirtie produse de acestea din urmă. Datele înregistrate pe bandă magnetică sînt vizualizate pe un ecran catodic și fotografiate pe microfilm de 16 mm. În felul acesta sînt transcrise 90 000 de caractere pe secundă și 20 000 de rinduri pe minut.

Dar fie că este vorba de aceste instalații ultraperfecționate, fie că este vorba de aparate de microfilme și de citire mai simple, pentru uz personal sau didactic, de pildă, toate se bazează pe același procedeu. Pelicula trebuie să fie foarte sensibilă, capabilă să înregistreze clar cei puțin 180—120 rinduri pe milimetru. Timpurile filmelor variază după felul documentelor de reproducție: texte, desene, fotografii. Sînt fabricate îndeosebi ca bobine de 16 sau 35 mm lățime.

Fotocopiarea se face cu aparate speciale de microfilm, ale căror posibilități și viteza de lucru depind de importanța și natura lucrării. La limita inferioară se află un aparat de fotografiat obișnuit cu un obiectiv foarte bun. Urmează apoi aparate de mare viteză, din care unele ajung să fotografieze citeva sute de documente pe minut. În fine, pentru documente cu dimensiuni deosebite sau cu o structură aparte (planuri, desene industriale, hărți etc.) există aparate speciale. Unele înscriu și un cod pe fiecare document, ceea ce ușurează găsirea acestuia după depozitare. Există, de asemenea, aparate pentru confecționarea de microfise pe care intră un mare număr de pagini. În cadrul unei experiențe, cele 24 000 de pagini ale Enciclopediei britanice au fost grupate pe un diapozitiv de 24x36 mm.

Microfilmele sînt apoi dezvoltate ca orice emulsie fotografică, dar într-o instalație mai mult sau mai puțin automatizată, care izbuteste să dezvolpeze și să usuce pînă la 3 m de microfilm pe minut. Materialul dezvoltat este înmagazinat sub formă de bobine (uneori în casete) sau într-o „cămașă” transparentă ori pe fișe speciale. Informațiile sînt regăsite grație codului folosit de fiecare sistem. Microcopia este citită grație proiectiei ei cu un aparat obișnuit sau cu instalația TV.

CHIMIE

Din peșteri
pînă în stele

Fenomenele de care ne vom ocupa mai jos își au originea într-un trecut foarte îndepărtat. Minat de curiozitate, un strămoș de-al nostru trebuie să fi fărîmîțat citeva pietricele colorate care-i plăcuseră mai mult, să le gustase cu rășină și să fi colorat, cu acest

amestec o scenă de vînătoare scrijelită pe un zid de peșteră. Cam așa trebuie să fi făcut omul cunoștință cu vopseaua.

De atunci au trecut multe milenii. Omul a învățat să topească metale, să zidească orașe, să lanseze rachete cosmice. Ce s-a întîmplat, însă, cu vopseaua?

Vopselele au devenit pentru om o necesitate „vitală”. Aproape toate obiectele cu care avem de-a face, începînd, să zicem, cu creionul și încheind cu complexa aparatură a Lunohodului, sînt vopsite. Turnul Eiffel ar fi fost de mult mincat de rugină dacă nu ar fost acoperit anual cu tone de vopsea. Automobilele sau bicicletele, materialele de construcție, conductele de gaze etc., n-ar avea nici ele o viață prea lungă dacă n-ar fi vopsite. În același timp exigențele față de vopsele sporesc.

Oricum, viața omului nu mai poate fi imaginată fără vopsele. Acestea au în general trei componente tradiționale: rășini liante, pigmenți și un solvent. Solventul reprezintă cam jumătate din volumul vopselei și se volatilizează în atmosferă. Ceea ce înseamnă că dacă în U.R.S.S. de pildă, se produce anual circa 2,5 milioane de tone de vopsea, mai bine de un milion de tone de substanțe organice prețioase ca: xilenul, terebentina, unii acetati, alcoolii, glicoli se volatilizează în atmosferă. Iar dacă presupunem că prețul de cost al solventului este de 1 000 de ruble la tonă, constatăm că valoarea pierderilor este mai mare de un miliard de ruble.

Cum ar putea fi economisit acest miliard? O soluție interesantă a fost găsită de un institut de specialitate din Moscova. Cercetările făcute au pus de la bun început în lumină două căi: fie realizarea de vopsele sub formă de praf și care să nu conțină nici o picătură de solvent, fie înlocuirea solventului organic cu apă obișnuită. Cercetătorii au abordat concomitent ambele căi. Grație celei dintîi, au obținut un praf alb: „PAK-1138” și „PAK-1142”. La aplicarea acestuia pe diverse obiecte rezultă o pierdere de numai trei la sută. Iar prețioșii solventi organici rămîn în ciclul tehnologic închis al producției de vopsele. Mai mult, se poate aplica dintr-o dată un strat de vopsea de peste o sută de microni grosime. Cu vopsea lichidă se poate obține aceeași grosime numai dacă operația este repetată de trei-patru ori. În sfîrșit, aceste vopsele au luciu frumos, rezistență mare și nu-și pierd proprietățile decorative după ani de zile. În același timp s-a obținut, pe bază de rășini epoxidice, o varietate de vopsea, tot praf, care are proprietatea de a proteja metalele împotriva apei, a acizilor și bazelor, are o mare rezistență mecanică și nu se deteriorează din cauza loviturilor puternice sau a îndoirii.

La originea vopselelor
(Pictură rupestră)

În sfîrșit, grupul de cercetători care a urmat a doua cale a obținut vopsele solubile în apă și care se aplică printr-o metodă electrică. Una din aceste vopsele, de culoare neagră, are proprietatea de a nu reflecta razele soarelui și e folosită cu succes la aparatură optică. Alta, de culoare albă, este utilizată la vopsirea pereților exteriori ai frigiderelelor. O întreagă gamă de vopsele, 11 culori, obținute pe aceeași cale este folosită la acoperirea aparatelor radioelectronice și a jucăriilor metalice. Originalitatea acestui tip de vopsea constă în aceea că, introdusă în apă, se scindează în ioni. Dacă această compoziție este turnată într-o baie ai cărei pereți reprezintă catodul, iar obiectele metalice de vopsit anodul, și prin acest sistem se trece un curent continuu, vopseaua se sedimentează pe anod formînd o peliculă a cărei grosime poate ajunge pînă la 30 de microni.

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

ENTOMOLOGIE

Cărăbușul
aruncător
de flăcări

Natura își inzestreaază uneori făpturile cu arme defensive uimitoare. O specie de cărăbuș din America Latină, poate, de pildă, proiecta asupra inamicilor săi un lichid arzător, care i-a adus și numele de „scarabeul artilerist” sau, mai exact, Brachyneul artilerist. Într-adevăr, „artileria” sa îi permite să descarce chinone (substanță caustică și veninoasă) la uimitoarea temperatură de 100°!

Nu de mult, un grup de entomologi au reușit să elucideze și secretul acestei arme naturale, unică în regnul animal. Ei au stabilit că la baza ei stă activitatea unei perechi de glande speciale, situate la extremitatea abdomenului insectei. Fiecare glandă este alcătuită din două părți: un rezervor care conține o soluție apoasă de hidrochinone și peroxid de hidrogen (apă oxigenată) și un vestibul care găzduiește un amestec de catalaze și peroxidaze, substanțe chimice care permit reacția rapidă a hidrochinonelor asupra peroxidului. Comprîmîndu-și rezervorul, scarabeul face să treacă o parte din soluția apoasă în vestibul și reacția se produce instantaneu: hidrochinona se descompune în chinone, iar peroxidul eliberează oxigen. Totul se petrece cu o puternică degajare de căldură. Sub presiunea oxigenului, gaz puternic propulsor, chinonele ajunse la exterior se evaporă.

Pentru a evalua temperatura lichidului ejectat, cercetătorii au utilizat un calorimetru miniaturizat și un termometru conectat la un osciloscop, care

S-au inspirat oare aruncătoarele de flăcări de la scarabeul artilerist?

înregistra temperatura celui dintîi. Prin intermediul acestor instrumente, ei au izbutit să determine 0,22 calorii pe miligramul de lichid și o temperatură de 100°. De notat că chinonele își păstrează proprietățile caustice și la rece, dar factorul care contribuie îndeosebi la potențialul defensiv al insectei este jetul arzător. Chinonele a-facă destul de greu straturi protectoare cum ar fi pielea, în schimb sînt foarte primejdioase pentru organe slab protejate, cum ar fi ochii.

Arhiva unei instituții poate încăpea într-o cutie (stînga)

un mijloc de transport mai sigur, poșta franceză s-a oprit asupra porumbeilor călători, dar și aceștia aveau un mare inconvenient: nu puteau căra mai mult de un gram.

Soluția găsită a fost fotografierea telegramelor cu micșorarea lor concomitentă. Fotograful Dagron a reușit astfel să înscrie pe 15 cm² de peliculă foarte fină 3 000 de telegrame. Recordul a fost bătut la 28 ianuarie 1872, cînd un porumbel a transportat 18 filme cu 40 400 de telegrame într-un tub de 5 cm lungime, care nu cîntărea nici un gram.

După această ascensiune vertiginosă microfilmul a căzut în uitare pînă în 1910 cînd, la Congresul internațional de bibliografie, a fost propus pentru realizarea unor volume care să fie proiectate. Cîrînd după aceea marile biblioteci au recurs la microfilm pentru a stoca informațiile cuprinse în cărți, reviste și ziare și a permite cititorilor să le consulte mai ușor, prin proiectie. Cam în aceeași perioadă microfilmul a fost adoptat și de bănci, care au început să păstreze sub această formă fotografiile cecurilor încasate de clienții lor. Un aparat de microfilmare conceput pentru a regăsi cecurile anulate a permis inculparea celebrului gangster Al Capone pentru fraudă fiscală. Grație capacității sale de adaptare, microfilmul a pătruns foarte repede în domeniul extrem de variat. Astfel, după 1945 a devenit indispensabil în institutele de cercetări și de documentare tehnică, întrucît volumul informațiilor care trebuie consultate a crescut considerabil. În cursul proiectării unui avion de călători ultramodern, care are peste 4 milioane de piese, se desenează, de pildă, circa 1 000 de planuri pe săptămîină și fiecare plan este însoțit în medie de 2,5 pagini de text, care trebuie toate copiate într-un număr de exemplare spre a fi difuzate în cadrul institutului. Se ajunge astfel la zeci de mii de planuri și sute de mii de pagini de text pe săptămîină. Numai microfilmul a rezolvat problema difuzării și manipulării unui material atît de vast și de greoi la dimensiunile originale.

Evident, stocarea informațiilor pe microfilme a reclamat mijloace tot atît

Poșta medicului

ȘTEPUREANU — București : UN GRUP DE BOLNAVI — București : Sperăm că articolul „O băutură medicinală — Kefirul” a răspuns interesului dv. absolut îndreptățit față de acest excelent medicament natural.

TUDOR A. — Aiud : Vă mulțumim pentru aprecieri. Reținem sugestia dv. Vom publica un articol despre „Consecințele avorturilor provocate”. În ce privește efectele utilizării așa-numitelor „pilule anticoncepționale”, care în țara noastră din fericire sînt interzise, reproducem mai jos opiniile cunoscutului clinician american P. Beaconsfield. Analizînd modificările biochimice observate în organismul feminin după utilizarea respectivei „pilule”, acesta scria în revista „Medical News Tribune” : „Ca om de știință, după ce am studiat pe larg și amănunțit efectele metabolice ale pilulei, sînt îndreptățit să cer abandonarea utilizării ei, din cauza efectelor secundare cu urmări serioase în viața femeii”. Dezechilibrul sufleteș, depresiunea nervoasă, frigiditatea, inerția psihică, în afară de riscul (neconfirmat după unii) cancerigen, iată consecințele adeseori dramatice ale — cum spuneți dv. — eschivării de la legile naturii.

FLORICA ȘI PETRE DINCĂ — Techirghiol, jud. Constanța : Deși este tot o boală degenerativă a sistemului nervos central, cu simptome asemănătoare — tremurături intenționale sau involuntare, rigiditate, mișcări ciudate, ca „bătăile de arii”, ale extremităților superioare — degenerența hepatolenticulară (boala Wilson), de care suferă copilul dv. nu trebuie confundată cu sindromul Parkinson. Este vorba de o așa-zisă **perturbare metabolică** (dismetabolism) constînd în incapacitatea de sinteză a ceruloplasminei (o alfa-globulină din plasma sanguină), care are proprietatea de a fixa cuprul circulant. Ca urmare, în boala Wilson, rezervele de cupru din organism atîng valori de 10—30 de ori mai mari. Boala cu caracter familial, ea se caracterizează prin asocierea leziunilor cerebrale extrapiramidale (nuclei lenticulari) cu cele de ciroză hepatică atrofică și pigmentarea brun-verzuie a corneei ochiului (asa-zisul inel pigmentar Kayser-Fleischer). Fiind o boală legată de o absorbție și o depozitare excesivă de cupru în țesuturi, terapeutică degenerenței hepatolenticulare se bazează pe așa-zisele substanțe chela-toare, care se combină cu cuprul din țesuturi, mobilizîndu-l și eliminîndu-l astfel din organism. Dintre acestea, Penicilamina (sau cuprimina, metalcaptaza), un acid aminat, administrată în doze de 4—5 capsule a 0.250 g/zi, crescînd apoi progresiv pînă la 16—20/zi prezintă, pe lîngă avantajul unei eficacități sporite, cel al administrării pe cale bucală și al unei toxicități mai reduse. Puteți asocia eventual și cu alte medicamente chela-toare ca Edetamina, 1—2 fiole/zi sau cu Dimercaptopropanol (BAL). Regimul alimentar va exclude ciocolata, nucile, ciupercile, ficatul și cerealele bogate în cupru (mămăliga este permisă). La fiecare masă, veți da copilului o capsulă conținînd sulfură de potasiu 0,040 g și oxid de magneziu 0,075 g.

ELENA IONESCU — București : Aveți dreptate în calitate de fost cadru sanitar, astăzi ieșit la pensie, să ne cereți a combate practicile și „instrumentele” anti-concepționale, care mai sînt uzitate încă pe furis de unele femei „care își bat pur și simplu joc cu inconstiența de viață și sănătatea lor”, cum scrieți dv. Iată, de pildă, faimosul **sterilet intrauterin**, despre care amintim în scrisoarea dv. care nu este nici el mai puțin nociv decît „pilula anticoncepțională”. Acest dispozitiv în formă de spirală confecționat din material plastic, care se introduce în cavitatea uterină și se lasă un timp deteminat, este în mod fals socotit anodin pentru organismul femeii. Pe lîngă faptul că prezența unui corp străin în uterul femeii creează riscul unor modificări histologice (endometrită) și patologice (infecții, inflamații pelviene, procese cancerose etc.), această metodă poate determina serioase dereglări fiziologice (dureri menstruale, pierderi de sînge ciclu scurt sau chiar amenoree), care sînt, dacă vreți „răzbu-nări” ale organismului împotriva tuturor practicilor ce sfidează natura umană.

MIHAI VATAMANIUC — București ; VLAD IARISA — Iași ; HUZUM RÔDICA — București ; VASILE ALEXANDRU — București ; N. CLIBA — București ; EMIL MARGINEANU — Timișoara : Interesul stîrnit cititorilor noștri de cele două articole privind „cura naturală” cu lămii și usturoi ne bucură însă pentru a repeta date care au fost destul de clar, pîndem, expuse o dată, nu dispunem de spațiu necesar. De aceea ne vom limita la cîteva precizări : a) cura de lămii sau de usturoi nu are nici o contraindicație ; b) ca orice medicament natural, nici lămii-le și nici usturoiul luate ca „medicamente” nu comportă un dozaj anumit, ci în funcție de toleranța organismului (firește fără a se exagera consumînd, să zicem, 10 lămii sau 1/4 kg de usturoi zilnic). Din momentul în care acest prag superior de toleranță este atins dincolo de care apare indigestia sau chiar senzația de greață, „porția” zilnică va fi redusă ; c) se pot face pauze de 2—3 săptămîni dar dacă organismul o tolerează, cura poate fi neîntreruptă.

Un caz dificil

LEXICON MEDICAL

Boala lui Hodgkin — viroză sau cancer?

În afară de leucemie mai există și cîtă afecțiune ganglionară — deosebită, dar avînd unele asemănări cu ea — care a căpătat numele celui care a descoperit-o, medicul englez Thomas Hodgkin (1798—1866). Suspectată de unii a fi o viroză al cărei agent a rămas încă nedepistat, iar de cei mai mulți o afecțiune de natură canceroasă, boala Hodgkin sau limfogranulomatoza malignă, cum se mai numește, lovește mai frecvent bărbații de vîrstă tină și mijlocie, punctul maximum fiind între 20 și 40 de ani. În forma cea mai obișnuită de manifestare a bolii predomină mărirea excesivă a ganglionilor. Bolnavii observă, de multe ori cu totul întâmplător, într-o regiune oarecare a corpului, dar de obicei la nivelul gîtului, o tumefiere nedureroasă care progresa încet. Consultat, medicul constată prezența unor ganglioni de o dîritate moderată, nedureroși la apăsare, izolați sau multipli, îngrămădiți în „pachete” ganglionare, deasupra cărora pielea se mobilizează cu ușurință. Ganglionii abdominali și cei inghinali (stînghe) sînt prinși mai tirziu. La acest simptom principal se asociază, în cel puțin trei sferturi din cazuri, mărirea splinei și a ficatului (hepatosplenomegalie), o urticarie cu mîncărime, febră de tip „ondulant”, tulburări gastrointestinale (grețuri, vomismente), slăbire, transpirații, stare de astenie. În caz de adenopatie traheobronșică și mediastinală, dispneea moderată, tusea iritativă și modificarea voci sînt semnificative.

Un fenomen încă neexplicat, dar observat foarte des, este senzația net dureroasă ce apare la nivelul ganglionilor afectați după **ingestia de alcool**. Dureea provocată de alcool este un semn valoros pentru stabilirea diagnosticului de boală Hodgkin.

Ciudată și controversată în precizarea cauzelor ei, limfogranulomatoza malignă are caracterul de boală canceroasă prin tabloul ei sanguin, care prezintă anemie hemolitică, creșterea moderată a numărului de leucocite, în special eozinofile, scăderea relativă a numărului de limfocite (limfocitopenie).

Acum trei decenii, boala lui Hodgkin era aproape fără excepție fatală. Astăzi însă, grație marilor progrese ale chimioterapiei, bolnavul poate avea șanse de însănătoșire chiar de sută la sută, dacă boala nu a afectat decît ganglionii unui singur grup ganglionar sau a două grupe vecine, în special cei din partea superioară a corpului. Încă acum un sfert de veac s-a observat că iradiînd ganglionii bolnavului cu megavoltaj, totalizînd 3500—4000 r/focar, în 3—4 săptămîni evoluția bolii era oprită. În ultimii ani utilizarea „bombei de cobalt”, de exemplu, permite iradiții mai precise, mai profunde și mai puțin periculoase pentru țesuturile învecinate. În stadiul inițial al bolii, radioterapia și cobaltoterapia sînt suficiente. În stadiile mai avansate, cînd sînt afectate și grupele ganglionare diafragmatice și abdominale, alături de radioterapie se impune și chimioterapia, care se face

cu agenți capabili să distrugă celulele anormale. Există mai multe varietăți de asemenea medicamente, acționînd la diferite nivele ale celulei, ca azotio-prina (Imuran), metilhidrazina (Natalan), Mustargen, Nitromin, Leukeran (Clorambucil), Methotrexat, Endoxan (Clafen), Vincalucoblastină (Velban), Vinkristina etc., la care se adaugă hormonii corticosteroizi și ACTH.

Fără ca rolul splinei să fi fost determinat cu precizie, se presupune că acest organ ar juca un rol important în evoluția bolii lui Hodgkin. Organ folosit, deoarece împreună cu mîduva constituie un centru important de „fabricare” a elementelor sanguine, splina nu este totuși un organ indispensabil pentru viața omului. De aceea tratamentul chirurgical de extirpare a splinei se aplică în stadiile avansate ale bolii, cînd există amenințarea să se producă complicații (metastaze) la nivelul acestui organ. Rezultatele acestui gen de intervenție chirurgicală sînt de obicei excelente. Există deci mai mult decît speranțe că succesele terapeutice obținute în boala lui Hodgkin vor deschide drum vindecării tuturor formelor de cancer, fără a mai fi necesară descoperirea originilor, atît de deosebite și de controversate, ale acestor flagele.

IGIENA ALIMENTAȚIEI

Mici probleme de dietetică

CURĂ DE LAPTE ?

Se spune că laptele este un aliment complet. Putem face o cură de lapte, de pildă, cînd vrem să slăbim ! Iată un mijloc simplu și agreabil pentru cei cărora le place laptele.

Laptele este într-adevăr un aliment complet, în sensul că conține toate elementele necesare alimentației omului : glucide (zaharuri), lipide (grăsimi), proteine ușor asimilabile de organism, săruri minerale, printre care fosforul și atît de prețiosul calciu, vitamine (în special vitamina D), necesare fixării calciului în organism. Dar „dozele” acestor constituenți biochimici variază în funcție de sezon, de alimentația vacii, de rasa din care face parte, de vîrstă ei etc. Proporțiile nu sînt perfect echilibrate : prea multe grăsimi și prea puține zaharuri, mult calciu, dar puține alte minerale (de exemplu laptele este complet lipsit de fier), suficiente vitamine D A și B, dar lipsă totală de vitamina C.

În plus, regimul de lapte, care era foarte „la modă” cu ani în urmă, îndoșești în Statele Unite, mai are și

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap escu
esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu.
p esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

alte inconveniente, printre care acela de a produce perturbări endocrine. Apoi excedentul de calciu se depune în rinichi și vezicula biliară, putînd favoriza formarea de concreții (calculi). Grăsimile din lapte sînt dăunătoare celor care au predispoziție la arterioscleroză. Lipsa de fier provoacă anemie. Consumat în cantități mari, laptele devine și un aliment indigest. Prin urmare o jumătate de litru de lapte pe zi constituie pentru adult o cantitate suficientă. Pot și trebuie, însă, să bea mai mult lapte pe zi cei care lucrează cu chimicale : vopsele, plumb topit etc.

DACĂ AVEM HIPERACIDITATE

În acest caz nu trebuie să renunțăm la toate fructele și legumele. Putem consuma roșii, lămii și alte crudități ; important este să știm „cum”.

Alimentele acide, chiar dacă exercită o acțiune alcalinizantă după ce au fost „prelucrate” în organism (acizii organici supuși arderilor în timpul digestiei furnizează baze alcaline), excită secrețiile stomacului. Așa se explică de ce sucul de roșii sau de fructe acide (lămii, portocale, grepfruturi), constituie aperitive excelente. Dar ele pot irita un stomac ce suferă de hiperaciditate.

Pentru a le suporta fără tulburări digestive trebuie să consumăm fructe și legume bine coapte și să alegem varietățile cele mai dulci, de pildă lămii galbene, portocale foarte „portocalii” etc.

Să nu consumăm apoi legume crude, ci numai fierte, deoarece prin fiert ele pierd din aciditate. Să mîncăm cîte puțin și să mestecăm bine. Legumele trebuie fierte în două ape, adică se aruncă prima, în care se acumulează majoritatea sărurilor minerale și a acizilor, iar sucul de fructe trebuie diluat cu apă. Mulți cred că pentru a neutraliza aciditatea este suficient a adăuga zahăr în băutura, în sucul de roșii etc. Mai bine este a folosi o substanță alcalină, de pildă bicarbonatul de sodiu, în apa în care fierbem legumele sau fructele acide. Zeama de lămie se digeră foarte ușor, dacă se combină cu o apă minerală alcalină, în proporție de o linguriță de zeamă de lămie la un pahar cu apă minerală. Este și un stimulent pentru pofta de mîncare.

Fructele roșii acide — zmeură, căpșuni, coacăze — pot fi „îndulcite” dacă li se adaugă un aliment cu reacție alcalină, care joacă rolul de „tampon”, cum ar fi brînză albă, nesărată.

Luînd aceste măsuri preventive, cei ce suferă de hiperaciditate își vor putea normaliza alimentația, adăugînd pe parcurs — și în doze mici — alimentele care le provocau „acrii” sau „arsuri”.

— Nu l-am legat, oare, pe cel sănătos ?

Desen de A. Kașkurevic

MELANEZIA

„Fabrica“ de sak-sak din Mussau

Nu există loc în insula Mussau unde să nu se simtă un puternic iz acrișor. E mirosul sak-sak-ului, miezul bogat în amidon al sagotierului, principala hrană a insularilor.

Cu un diametru de un metru, trunchiul palmierului este alcătuit în proporție de nouă zecimi din sak-sak; de aceea fiecare arbore este pentru locuitorii o sursă foarte prețioasă de hrană. Dar nu numai de hrană. Căci din scoar-

mez la lucru după pofta inimii. Sak-sak-ul astfel obținut urma să-l vînd în cel mai apropiat sat. Ca să fiu sincer, nu-mi trecuse niciodată prin minte să deschid o fabrică de sak-sak în Mussau, dar cum nu aveam altă soluție a trebuit să accept propunerea. Drept care l-am împuternicit pe Iteri să-mi cumpere un sagotier dintr-o pădure din apropiere.

Și, într-o bună zi, Iteri m-a informat

Faza finală a procesului de fabricație

ța sagotierului se fac țesături pentru sumara îmbrăcăminte a insularilor, frunzele sînt utilizate la acoperitul colibelor și tot din ele se mai împletesc coșuri în care e păstrată, uneori mai multă vreme, o fiertură preparată de asemenea din miez de palmier.

Trebuia să fac un film documentar despre extragerea sak-sak-ului. Iteri, un insular care urma să mă ajute la filmări, făgăduise să-mi facă cunoștință cu niște localnici care să ne prezinte, în fața camerei mele de luat vederi, tot procesul de producție. Cînd a constatat, însă, că toate satele din jur își făcuseră provizii îndestulătoare de sak-sak și că nimeni nu mai avea de gînd să extragă curînd miez de sagotier, Iteri mi-a propus să cumpăr un palmier, să angajez oameni și să-i fil-

bucuros că, în schimbul a 6 dolari australieni, puteam intra în posesia unui palmier splendid. Prețul mi s-a părut cam piperat, dar cum nu avea de ales, firma „Iteri et comp.“, Comerț angro cu sak-sak“ a fost de acord. Sagotierul era, după părerea lui Iteri, foarte bun; era un palmier care putea să ne furnizeze minimum 400 kg de marfă. Dar ce să fac eu cu atîta sak-sak? Asociații mei a încercat, însă, să mă liniștească, asigurîndu-mă că în Mussau n-a existat niciodată o supraproducție de sak-sak, încît vom putea vinde pînă la ultimul gram.

Alegerea sagotierului e o treabă destul de delicată. Mai întîi nu trebuie pierdut momentul imediat premergător înfloririi, cînd copacul are cea mai mare cantitate de amidon. O întîrziere cît de mică este fatală, întrucît sagotierul înfloreste o singură dată în viață, dar atît de abundent, încît consumă tot sak-sak-ul. După ce copacul înfloreste, trunchiul începe să se usuce și palmierul moare încet. Înainte de acest deznodămînt, din el ies însă niște mlădițe lungi, de un verde palid, care dau naștere altor arbori.

Iteri era nerăbdător să-mi arate palmierul nostru. Încît într-o dimineață am plecat amîndoi în sus pe rîu, spre „fabrica de sak-sak“. Palmierul era într-adevăr bun: avea o înălțime de 10 m și o circumferință care abia putea fi cuprinsă de bratele a patru oameni. Frunzele ajungeau pînă la 5-6 m lungime. După ce l-au doborît, cei trei oameni angajați de Iteri au tăiat trunchiul în patru bucăți egale. Apoi l-au curățat de coajă și au început să extragă miezul moale. Între timp, au venit și cinci femei și s-au apucat și ele de treabă. Eu căutam să nu pierd nici un amănunt din procesul de producție și mă agitam într-una, în juru-le, cu aparatul de filmat. La rîndul lui, Iteri, după ce se achitase de obligațiile de inginer-șef, se apucase să-și exercite atribuțiile de conducător al serviciului

de desfacere și publicitate și lăuda în gura mare sătenilor sak-sak-ului nostru.

După zece zile, cînd marfa era numai bună să fie vîndută, Iteri s-a prezentat în fața mea și mi-a spus categoric:

— Oamenii care vor să cumpere sak-sak țin neapărat să te vadă!

Mărturisesc că nu m-am prea simțit în apele mele cînd am auzit că invitația suna mai degrabă ca un ordin. Dar nu puteam să refuz, întrucît orice tranzacție cere ca partenerii să poarte o răspundere egală. De aceea, am urcat în barcă alături de Iteri și am plecat spre satul unde urma să ne vindem marfa. Nu era însă lucru ușor să ajungem acolo, întrucît satul era cocoțat pe coama unui deal al cărui versant abrupt se proptea în rîu. Tocmai încetase musonul și malul era lunecos. Picioarele mi se infundau în noroi și orice încercare de a urca dealul era inutilă, căci abia înaintam un pas că iar alunecam. În această situație era greu să-mi păstrez demnitatea unui fabricant și negustor angro de sak-sak.

De sus eram urmăritți cu privirile de toți locuitorii de vază din sat, care ne făceau semn cu mina și strigau ceva. Iteri mi-a spus că era formula tradițională de salut a unui om important și în același timp expresia mării bucurii că un asemenea musafir avea să ia parte la ospățul lor. Auzind asta, m-am mai liniștit și, cu puterea care-mi mai rămăsese, am încercat să schitez un zîmbet și chiar să fac un semn cu mina, care s-a soldat însă cu căderea într-o băltoacă. Mînjit de noroi din cap pînă în picioare nu arătam, desigur, prea faldic. În sfîrșit, am reușit să-mi trag un picior dintre niște rădăcini de mangrove și să urc puțin. Și, după încă cîțiva pași izbituți, m-am putut agăța de mina căpeteniei satului, care îmi era întinsă cu prietenie. Un salt, și am ajuns pe un loc uscat.

Pentru ospăț fusese aleasă cea mai mare colibă. În primele clipe m-am înecat din cauza fumului și n-am putut desluși nimic în încăpere. După ce ochii mi s-au mai deprins cu fumul și întunericul, am văzut lingă mine două femei care pregăteau mîncare. Mai erau și vreo 20 de bărbați. Dar din pricina fumului gros nu le puteam deosebi trăsăturile. Ochii îmi ardeau și lacrimile îmi curgeau șiroaie pe obraji. În sfîrșit ni s-a servit mîncarea: primul fel — raci fierți în lapte de cocos. Erau foarte gustoși și am mîncat cot la cot cu gazdele, împrejurare care le-a făcut plăcere. După pîinea de sak-sak a urmat desertul, pentru care mi s-a dat o lingură de bambus. Dar ea nu-mi era de prea mare folos, întrucît masa lichidă și lipicioasă se scurgea din „farfurie“ — o frunză de palmier — și îmi curgea pe mîini, pe cămașă, pe pantaloni, pe scurt oriunde numai în lingură nu. În cele din urmă am dat de o parte eticheta și am început să mîncînc cu mina, constatînd că amestecul de suc de sagotier și de trestie de zahăr era realmente gustos.

După desert, căpetenia a rostit un toast, în care și-a exprimat bucuria pentru vizita mea, iar Iteri, sprijinit de toți cei prezenți, mi-a propus să rămîn în Mussau și să mă ocup cu fabricarea de sak-sak. Mi-am exprimat regretul că nu puteam rămîne, întrucît treburile mă chemau în altă parte, apoi le-am oferit cadouri: conserve. Prima cutie conținea crenvurști. Căpetenia a fost atît de încîntată, încît și-a agățat imediat de ureche cîte un crenvurșt. În zadar am încercat să-l conving să-i mîncească; mi-a spus că era păcat să-i strice. În următoarea cutie am găsit castraveți murați, care nu le-au plăcut deloc. Mai rămăseseră trei cutii, în care nu știam ce este pentru că nu mai aveau etichete. Prima, cu pate de ficat, a stîrmit entuziasmul general. A urmat apoi una cu carne de porc, iar a treia era să strice buna dispoziție a celor de față, dat fiind că era prea mică și deci insuficientă pentru toți. Cutia conținea o delicată cum-

părată la Marsilia: șase inimi de porc în suc propriu. Douăzeci de mîini s-au întins simultan spre mine. A trebuit să împart cele șase inimi în douăzeci de bucăți.

În sfîrșit, cînd ne-am luat rămas bun, Iteri mi-a pus o mină pe umăr și mi-a spus solemn:

— Ture (domnule — N.R.), cînd mai vii pe la noi, să plătești cu conserve; sînt mai frumoase decît banii...

(După „Vokrug sveta“)

FRANȚA

Încă o dată despre Hale

Regele a murit. Trăiască regele! Vehicule Hale ale Parisului au murit, trăiască noile Hale! au exclamat recent la unison ziarele pariziene.

Cum adică? s-ar putea întreba, pe bună dreptate, un cititor cu bună ținare de minte. N-ați înmormîntat acum patru ani vechea piață de alimente din centrul Parisului, cîntată odinioară de poeți și nemurită de Emile Zola? N-ați scris atunci despre mutarea ei la marginea orașului, la Rungis?

Așa este. În februarie 1969 Parisul a cunoscut o asemenea mutare. Dar binecunoscutele Hale din inima lui, dintre Luvru și biserica St. Eustache, au fost părăsite atunci numai de trei sferturi din negustorii cu ridicata: negustorii de legume, fructe, flori, ouă, pește, păsări, unt și alte produse lactate. Măcelarii au rămas pe loc, sub vechile acoperișuri metalice construite de arhitectul Baltard.

Atunci se credea că în scurtă vreme și măcelarii se vor muta în vecinătatea abatoarelor ultramoderne construite lingă Port de la Villette. Dar acolo a izbucnit un mare scandal. S-a constatat că marile abatoare, care costau orașul și pe contribuabilii un miliard de franci, nu erau nimănui necesare și că nimeni nu va avea vreodată nevoie de ele. Încît lucrările au fost sistate, iar constructorii au fost înlocuiți cu anchetatori și experți financiari, care au încercat, fără rezultat însă, să-i găsească pe vinovații acestei afaceri de mari proporții. Cu acest prilej s-a hotărît ca și măcelarii să fie mutați la Rungis.

Dar pînă să se întocmească proiectele și să se construiască spațiile comerciale necesare a trecut timp. Măcelarii au agățat mai departe, sub acoperișurile rămase intacte, mii de vaci, viței, porci și batali. În jurul lor se desfășurau mai departe viața de noapte a „pîntecului“ Parisului. Camioanele duduiau, cumpărătorii veneau din toate colturile capitalei franceze, ba chiar de pe tot globul, pe scurt, chiar dacă animația nu era exact ca cea dinainte, era totuși destul de mare. Spre bucuria proprietarilor de restaurante și bistroui din preajmă, grupuri de turiști și cheflii nu părăseau localurile pînă dimineața.

Recent, însă, piața centrală și-a încetat definitiv activitatea. Vechiul „pîntec“ al Parisului a murit, devenind ireversibil o amintire. Ultimii lui locatari — negustorii de carne — l-au părăsit spre a se instala în împărăția betonului, benzilor rulante și frigiderelor inundate de lumină electrică de la Rungis.

Ultima noapte a fost extrem de agitată și de tristă. Micile restaurante și cafenele erau tixite de parizieni veniți să-și ia rămas bun de la Hale. Măcelarii în halate stropite de sînge treceau de la o masă la alta. Clienții le ofereau băuturi, paharele treceau din mînă în mînă și uneori se putea vedea cum faimoșii voinici, care pot doborî un taur, își ștergeau o lacrimă ivită în colțul ochilor.

Noua și uriașă piață din Rungis i-a înghițit pe măcelarii cum înghițe rechidul un banc de sardale. În cei patru ani care au trecut de la începutul construcției ea a crescut și mai mult și are acum o suprafață de 200 hectare — aproape de 7 ori mai mult decît teritoriul vechilor Hale. La drept vorbind e un adevărat oraș-întreprindere cu secții de producție și depozite, magistrale, piețe și străzi, căi ferate și gări.

E adevărat, e agreabil și interesant să vizitezi noua piață, să arunci o privire în pavilioanele-i de beton. Beton, sticlă, neon, mecanizare, raționalizare, igienă... Dar nu mai există „farmecul“ din vehicule Hale, care aveau imprimate pe ele pecetea istoriei.

S. Zikov

— Ura! Ne-au văzut!
Desen de V. Voevodin

• globul
• globul globul
• globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul
• globul globul globul globul

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

PROGRAMUL MANIFESTĂRILOR PE PERIOADA 23—29 MARTIE 1973

Vineri, 23 martie, ora 19: Ciclul: „Magistrale ale progresului tehnic în U.R.S.S.”. Conferința: „Construcția de mașini-unelte în Uniunea Sovietică”. Va vorbi dr. ing. Constantin Ispas. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Simbătă, 24 martie, ora 19: Ciclul: „Probleme contemporane ale educației”. Colocviu: „Pedagogia socială — știința educației permanente”. Participă: prof. univ. dr. docent Anghel Manolache, prof. dr. docent Gheorghe Dumitrescu, prof. dr. Petre Bărbulescu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Duminică, 25 martie, ora 10,30: Manifestare pentru tineret. Ciclul: „Etica și echitatea socială — convergențe actuale”. Conferința: „Obligații reciproce ale concordanței dintre ceea ce dai și ceea ce primești de la societate”. Va vorbi Paul Caravia, cercetător științific la Laboratorul de sociologie urbană al C.P.M.B. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

ora 19: Ciclul: „Thalia — profil contemporan”. Simpozion: „Spectacolul de teatru și cerințele lui actuale”. Va vorbi prof. univ. Eugenia Popovici, artistă emerită, rector al Institutului de artă teatrală și cinematografică I. L. Caragiale. „Teatrul, un univers de cultură”. Va vorbi prof. dr. docent Ion Zamfirescu. Urmează un spectacol de teatru

Marți, 27 martie, ora 19: Colocviu economic: „Modificări și tendințe în structura consumului populației”. Participă: prof. univ. dr. Eugen Borat, prof. univ. dr. M. C. Demetrescu, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice conf. univ. dr. Paraschiva Șuțescu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Miercuri, 28 martie, ora 19: Compendiu de literatură română contemporană. Puncte de vedere: „Prezent și perspectivă istorică în literatura actuală”. Participă: Nina Cassian, Franz Johannes Bulhardt, Dan Zamfirescu, redactor la revista „Contemporanul”. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

Joi, 29 martie, ora 19: Ciclul: „Știința în dialog cu societatea”. În dezbatere: „Dezvoltarea potențialului științific al României socialiste”. Va vorbi prof. dr. docent Victor Sahini, membru corespondent al Academiei R. S. România. „Transformarea științei în forță de producție”. Va vorbi prof. univ. dr. ing. Nicolae Racoveanu. Urmează un program de filme documentare și un film artistic.

**În atenția
deținătorilor
de autovehicule
(persoane fizice și juridice)**

Administrația Asigurărilor de Stat — ADAS — reamintește tuturor deținătorilor de autovehicule că:

MARTIE						
L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

M A R T I E

31

S Î M B Ă T Ă

este ultimul termen de plată a primelor la asigurarea prin efectul legii de răspundere civilă auto pe anul în curs. După această dată, se plătesc majorări de întârziere. Nu aminați însă plata până în ultima zi!

Indiferent de tipul autovehiculului — cu excepția motocicleturilor — se plătește o primă anuală de asigurare de 175 lei de către organizațiile socialiste și de 350 lei de către cetățeni și alte categorii de asigurați, iar pentru motocicleturi — 40 lei, respectiv 80 lei.

GALLUS

VOPSEȘTE ȚESĂTURI
DIN MĂTASE, BUMBAC,
LÎNĂ, ROCHII,
HAINE,
BLUZE

1 NEGRU
15 VIOLET
6 VERDE OLIV
18 GRI TOP
3 BLEU VERT
23 CARMIN

ȘI ÎN
ORICE
ALTE CULORI
ȘI NUANȚE

Respectați
modul de întrebuințare
Indicat pe fiecare plic
„GALLUS”

• Consultați tabelele de culori „GALLUS” •

UZINA MECANICĂ PENTRU AGRICULTURĂ
ȘI INDUSTRIA ALIMENTARĂ GALAȚI

Bd. C. Coșbuc Nr. 256
Telefon 15828—15831 *

EXECUTA:

Hidrosfere 60 m.c.—100 m.c.—150 m.c.

Ridicător hidraulic monobloc în două variante

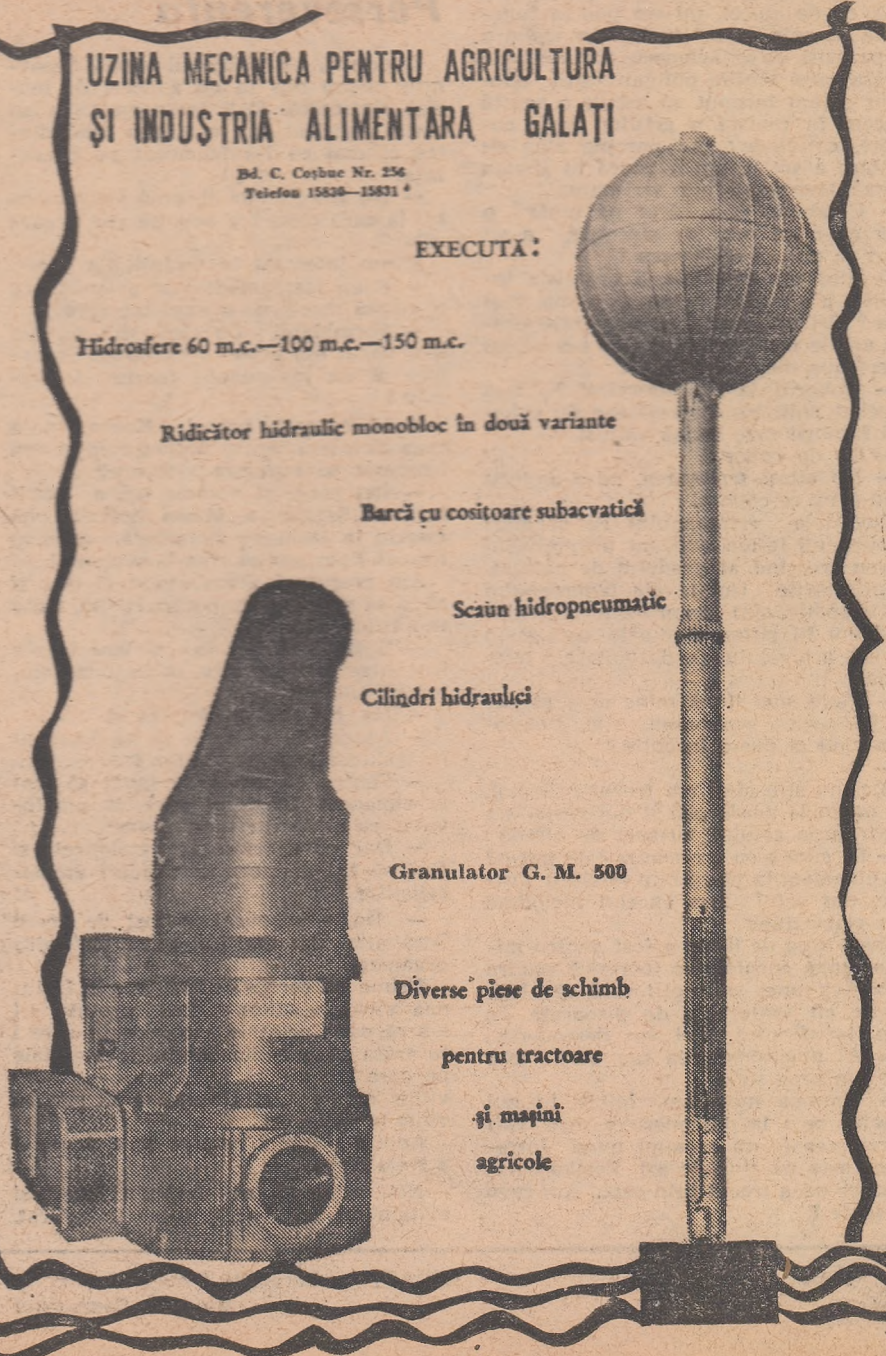
Barcă cu cositoare subacvatică

Scaun hidropneumatic

Cilindri hidraulici

Granulator G. M. 500

Diverse piese de schimb
pentru tractoare
și mașini
agricole

I.I.S. „TEXTILA”

• GALAȚI •

B-DUL REPUBLICII Nr.158. TEL.12187—12188

PRODUCE:

Țesături din bumbac
și celofibră, imprimate,
uni, în desene și culori
moderne și variate

Cu viteză maximă...

Era de ajuns să ne gândim...

— Nu uita să pui scrisoarea la cutie când pleci la serviciu, mi-a spus soția.
— N-am să uit, am mormăit, continuând să citesc ziarul de dimineață cu sandvișul în mână.
— Ai auzit? a insistat soția, pe un ton pedagogic.
— Să nu uit să pun...
— Ce să pui?
— Scrisoarea, am ridicat ușor glasul pentru că sîciiala mă irită totdeauna.
— Fii atent, dacă uiți... glasul soției mele era destul de egal; știe să se stăpîneasă. Ți-o pun în buzunarul de la palton și...

Și a continuat să spună nu știu ce cu glasul ei egal, dar eu mă și deconectasem de el. În mulții noștri ani de căsnicie am învățat să-mi controlez atenția, emoțiile, energia nervoasă, în așa fel încît să nu consum nimic nerățional. Ca un tranzistor foarte sensibil pot să trec cu ușurință pe lungimea de undă care mă interesează, să intrerup contactul, să schimb postul și chiar să trec pe transmisia locală.

— Nu uita să pui scrisoarea la cutie, am auzit din urmă cînd alergam pe scări și mai eram încă pe unda locală.

Nimic nu poate enerva mai mult un om întîrziat decît un lift ocupat, un număr interminabil de trepte sau blocarea circulației din cauza aglomerației. Și dacă, înconjurat de atîta „comfort”, nu știi să duci o viață interioară, chiar că poți să-ți ieși din minți. De asta, ca de obicei, mi-am pus în funcțiune propria rețea locală, am izolat-o de paraziți, de gălăgioasele invocării ale încasatoarei asupra obligativității biletelor și am început să ascult o scurtă trecere în revistă a grijilor mele curente, cotidiene: se apropie ziua de naștere a soției, am o gaură în gheata sîngă, trebuie să pun scrisoarea.

— Cetățene, m-a bătut pe umăr o fată cu niște ochi de ștrengar, n-ai uitat să puneți scrisoarea?

O clipă am înlemnit. Transmisia internă s-a întrerupt brusc. Ce o mai fi și asta? Ori am vorbit cu voce tare despre grijile mele, ori fata asta s-a cuplat la rețeaua mea internă...

— Coboriți la „Autoservire”? m-a întrebat politicos un cetățean cu ochelari fumurii care stătea alături.

— Da, da, cobor...

— Nu uitați scrisoarea, mi-a amintit el în timp ce cobora.

Cuvintele cetățeanului cu ochelari fumurii mi le-am explicat prin nivelul mereu crescînd al gradului de cultură. Manifestările izolate ale fenomenului de telepatie sînt surprinzătoare, dar cînd doi îți citesc gîndurile, asta e o dovadă a nivelului de dezvoltare a telepatiei...

— Fiule, aud lingă mine un glas de bătrîn, asta... scrisoarea, n-ai mototolit-o cînd ai pus-o în cutie?

— ?

Nici nu știu cînd am trecut prin hol, am intrat la garderobă și din spate, am auzit vocea șefului, suspect de blindă:

— El, cum e cu scrisoarea? Ai pus-o? Ajunsesem la marginile rîbdării Oricine, dar șeful n-a excelat niciodată prin clarviziune.

Toată ziua de lucru a fost pentru mine o lungă consfătuire teoretică asupra elaborării unei concepții care să lege cîte de cît fapte atît de disparate. În fine, la sfîrșitul zilei am descoperit...

— Ai pus scrisoarea sau nu? m-a luat din prag soția.

— Scumpa mea am zîmbit, tu pui punctul pe ! la descoperirea mea. Ești a treizecea ființă care-mi pune întrebarea asta pe ziua de azi Evrika! Ascultă ce mi-a trecut prin cap... Am ceva pe spate?

— Notița. De azi de dimineață ți-am prins-o acolo.

— Acum ascultă textul notiței: „Nu uita să pui scrisoarea la cutie”. Așa-i?

— Așa. Ei și, ce-i cu asta?

— Cum, ce-i cu asta? Am ghicit textul datorită unei uriașe munci intelectuale, unei profunde analize a faptelor, prin deducție, fără să citesc. Înțelegeți? Fără să citesc!

— Dar de ce? a ridicat din umeri soția. Ai fi putut s-o și citești.

— S-o citesc? Atunci cu ce m-aș mai fi ocupat toată ziua?

— În fine, măcar ai pus-o?

— Bineînțeles că nu, în schimb...

— În schimb... și soția a tresărit jignită, a luat scrisoarea și a alergat să o pună la cutie, care se află la intrarea în blocul nostru.

Iar eu mi-am scos paltonul, am citit notița, care era într-adevăr prinsă pe spate, și am zîmbit...

M-da. Cum ni se par nouă uneori dificile lucruri evidente, clare. De cîți ani adună secția noastră date despre condiția femeii și abia astăzi am înțeles ce resurse nebănuite încă are aceasta.

De cîte ori nu ne-au îndemnat soțiile să punem scrisori la poștă cînd pot face asta, foarte simplu, singure...

VI. Pankov

Perseverență

Împreună cu prietenul meu Șceavnița ne-am dus la un concert de muzică simfonică. Toți instrumentiștii au cîntat excelent dar mai ales unul dintre ei mai că l-a fermecat pe Șceavnița.

— Nu știi cum se cheamă instrumentul la care cîntă? a vrut să știe Șceavnița.

M-am interesat la vecinii din jur.

— E un instrument care seamănă cu o vioară mare, ne-a explicat careva.

— Formidabil! De cînd sint nu am mai văzut așa ceva! a exclamat Șceavnița. E un instrument foarte interesant!

După concert, poetul Koșon ne-a spus că instrumentul despre care ne-am interesat se numește violoncel.

— Îmi place și numele lui, a rostit încîntat Șceavnița. M-am hotărît: mă înscriu în Uniunea violonceliștilor și în timpul liber am să cînt la violoncel.

Am crezut că Șceavnița o să uite și că o să renunțe la hotărîrea lui, dar m-am înșelat.

— Știi să cîntați la violoncel? a fost întrebat Șceavnița, la Uniunea violonceliștilor.

— Nu. Nu știu, a răspuns el.

— Atunci de ce vreți să vă înscrieți în Uniunea violonceliștilor?

— Pentru că vreau să învăț să cînt la violoncel. La drept vorbind, am învățat eu și lucruri mai grele.

— Dar puteți cînta la violoncel și fără să fiți membru al Uniunii violonceliștilor.

— Da, e adevărat, a fost de acord Șceavnița. Dar mie îmi place un cadru organizat.

Prima lui cerere de înscriere în Uniunea violonceliștilor a fost respinsă. I s-a răspuns printr-o scrisoare în care i se arăta că una din condițiile esențiale pe care trebuie să le îndeplinească un viitor membru al Uniunii e să știe să cînte la violoncel.

Apoi i s-a mai respins și a doua, și a treia cerere.

Noi, prietenii, ne simțeam jenați și evitam cu grijă acest subiect delicat.

mai ales că înțelesesem că Șceavnița nu mai avea nici o șansă.

Dar ne-am înșelat și de data asta. Nu de mult am citit că Șceavnița a fost ales președinte al Uniunii violonceliștilor.

Pentru că, pînă la urmă, grație perseverenței lui, Șceavnița a izbutit să devină membru al Uniunii violonceliștilor. E adevărat că în calitate de președinte.

Dar asta n-are nici o importanță. În fond numai primul pas e greu.

Anatol Potemkovski

Contravenient

Milițianul i-a făcut semn să tragă pe dreapta și să oprească „Volga”. Apoi s-a apropiat și, după ce a salutat milițarului, a rugat-o pe proprietara mașinii să-i prezinte actele.

— De ce? a întrebat ea mirată.

— Pentru că n-ați respectat regulile de circulație.

— Cine a spus așa ceva?

— Nimeni. Eu am constatat personal. Vă rog, prezentați actele la control.

— Nu pot să vi le arăt. Cine sînteți dv? Aveți dreptul să mă legitimați?

— Milițienii au dreptul să verifice actele cetățenilor.

— Dar de unde știu eu că dumneavoastră sînteți milițian?

— Dar nu vedeți că sînt în uniformă?

— Uniforma nu-i o garanție... Acum zece ani, o prietenă a cunoscut un milițian...

— Vă rog să mă iertați, dar acum n-am timp de amintiri. Prezentați, vă rog, actele...

— Era numai un exemplu care arată că nu toți cei care poartă uniformă...

— Vreți să mă legitimez eu? Poftim!

— Așa da, se schimbă lucrurile. Ia să văd. Da... N. K. Kotișkin?

— Nu, Kojișkin.

— Oare? „J”-ul ăsta, seamănă cu un „t”. Dar să admitem că vă cheamă Kojișkin. Cine-i tinărul din fotografie?

— Eu sînt, dar fără chipiu.

— Vreți să vă scoateți puțin chipiul? Așa, așa, și-acum întoarceți-vă cu fața către mine. Cînd v-ați fotografiat? De mult?

— Acum șapte ani.

— Mi-am închipuit eu. Erați mult mai drăguț.

— Problema e bine rezolvată! Dar ești sigur că tătucul a rezolvat-o singur?

umor
umor umor u
umor umor umor u
umor umor umor umor u
umor umor umor umor u
umor umor umor umor u
umor umor umor umor u
umor umor umor umor u
umor umor umor umor u
umor umor umor umor u

Fără cuvinte

— Se poate, dar destul! Vă rog să-mi înapoiati legitimația!

— De ce sînteți așa de nervos? Dacă actul e bun n-aveți motive să fiți nervos!

— Tovarășă, eu n-am timp de pierdut; sînt în timpul serviciului.

— Credeți că eu am mult timp la dispoziție? Trebuie să mă duc la piață, apoi la croitoreasă, să fac o vizită unei mătuși care e bolnavă, să-i telefonez soțului, apoi...

— Tovărășico, vă rog fiți bună și înapoiati-mi legitimația! Uitați-vă cîte mașini așteaptă în spatele „Volgii” dumneavoastră.

— Da? ce? Din cauza mea s-a format convoiul ăsta de mașini? Eu am oprit mașina sau dumneavoastră mi-ați făcut semn s-o opresc?!

— E adevărat, eu v-am oprit. Dar, vă implor, dați-mi legitimația. Vă promit că e pentru ultima oară cînd vă mai opresc.

— Bine, fie! Poftim legitimația și altădată să fiți mai atent și să respectați regulile de circulație.

I. Martianov

Minunile tehnicii

Stau în stradă și tînjesc după un taxi. Degeaba. Nici urmă de taxi. Îmi vine să turb, nu alta... E șapte fără un sfert, pe jos nu mai ajung.

Daaa... stau și tînjesc după un taxi și mă tot uit la ceas. A trecut o mașină a „Salvării”, dar n-a oprit. Trei mașini de pompieri habar n-au avut de mine. O cisternă cu pește viu nici măcar n-a frînat. Să fi tras cu pușca și tot nu oprea.

Aha, vine un tramvai. Poate am noroc. Bat în ușă, la vatman, și-i strig:

— Fii bun și du-mă și pe mine pînă la un magazin alimentar.

— Ce ești într-o ureche?

— Zău, crede-mă! Trebuie! Se închide magazinul. Salvează-mă, șefule!

— Lasă ușa, caraghiosule! Primul magazin alimentar e mult la stînga și linia de tramvai merge drept înainte.

Mai-mai să plîng.

— Înțelege-mă, frate! Mai sînt cîteva minute. Am eu grijă, nu pe degeaba, te rog, zău... Și am miscat din urechi.

— Cetățeni pasageri! a zberlat vatmanul. Nu mergem mai departe. De aici o luați pe jos.

Și tramvaiul a cotit la stînga.

Al. Burtinski
Edgar Elișev